

Mishnah Yevamot, chapter 6

משנה יבמות פרק ו

(1) If a man cohabited with his deceased brother's wife [the widow of his deceased childless brother], whether unwittingly [not knowing that she was his sister-in-law] or brazenly [to gratify his passions, and with no intention of fulfilling the precept of levirate marriage], whether forced or of his free will, and even if he acted unwittingly and she brazenly, or he brazenly and she unwittingly; or he was forced and she was not forced; or she was forced and he was not forced, whether he made only the first contact [and withdrew before complete penetration], or completed penetration, he acquires her. [He is entitled to the heirship of the deceased's estate; and she can be released only by a letter of divorce], irrespective of the nature of the cohabitation [whether it was natural or unnatural].

א הבא על יבמתו, בין בשוגג, בין במזיד, בין באונס בין ברצון, אפלו הוא שוגג והיא מזידה, הוא מזיד והיא שוגגת, הוא אנוס והיא לא אנוסה, היא אנוסה והוא לא אנוס, אחד המערה ואחד הגומר, קנה ולא חלק בין ביאה לביאה: ב וכן הבא על אחת מכל העריות שבתורה, או פסולות, כגון אלמנה לכהן גדול, גרושה וחלוצה לכהן הדיוט, ממזרת ונתינה לישראל, בת ישראל לממזר

(2) Similarly, if a man had intercourse [in any of the circumstances mentioned] with any of the forbidden relatives enumerated in the Torah, or with any of those who are ineligible to marry him as, for instance, a widow with a High Priest, a divorced woman or *halutzah* with a common priest, a *mamzeret* or a *netinah* with an Israelite, or the daughter of an Israelite with a *mamzer* or a *natin*, he has

רבנו עובדיה מברטנורא

א הבא על יבמתו. שוגג. כסבור אשה אחרת היא: מזיד. לשם זנות ולא למצות יבום: אפילו הוא שוגג והיא מזידה. לא מבעיא היבא דהיא מכונה למצוה, אלא אפילו היבא דתרווייהו לא מכווני למצוה, כגון שהוא מכובץ לאשה אחרת והיא נתכונה לשם זנות, קנה, דאמר קרא (וברים כה) יבמה יבא עליה, מכל מקום: המערה. שלא גמר ביאתו אלא הכניס עטרה בלבד. ופגיעה עטרה בלא הכנסה קרייה נשיקה: קנה. זכה בנחלה, ויוצאת בגט אם בא להוציאה: לא חלק בין ביאה לביאה. בין ביאה כדרכה לביאה שלא כדרכה, דכתיב (ויקרא ט) משכבי אשה, מגיד הכתוב ששתי משכבות יש באשה: ב וכן הבא על אחת מכל העריות. באחת מכל הביאות האלו: או פסולות כגון אלמנה לכהן גדול וכו'. פסלה לכהונה משום זונה. ואף על פי שאשת ישראל שנאנסה מותרת לבעלה, פסולה היא לכהונה. וגרושה נמי, אי בת כהן היא מפסלה בהך ביאה מתרומה דבי נשא ממזרת ונתינה לישראל. לאו אפסולה לכהונה קאי, דהא פסולה וקיימא, אלא לענין העראה

thereby rendered her ineligible [to marry a priest, and to eat *terumah*, even if she had previously been eligible to eat of it. This, of course, does not apply to the *mamzeret* and *netinah* who are, from birth, ineligible either to marry a priest or to eat *terumah*. Their inclusion among the others merely serves the purpose of indicating that in their case, also, even

וְלִנְתִין, פְּסָלָהּ. וְלֹא חֵלֵק בֵּין בִּיאָה לְבִיאָה: ג אֶלְמָנָה לְכֹהֵן גְּדוּל, גְּרוּשָׁה וְחֻלּוּצָה לְכֹהֵן הַדְּיוּט, מִן הָאֲרוּסִין לֹא יֵאָכְלוּ בְּתֵרוּמָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי שְׁמַעוֹן מְכַשְׂרִין. נִתְאַרְמְלוּ אוֹ נִתְגַּרְשׁוּ, מִן הַנְּשׂוּאִין פְּסוּלוֹת, מִן הָאֲרוּסִין כְּשֵׁרוֹת: ד כֹּהֵן גְּדוּל לֹא יֵשֵׂא אֶלְמָנָה, בֵּין אֶלְמָנָה מִן הָאֲרוּסִין בֵּין אֶלְמָנָה מִן הַנְּשׂוּאִין, וְלֹא יֵשֵׂא אֶת הַבּוֹגֶרֶת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי שְׁמַעוֹן מְכַשְׂרִין בְּבוֹגֶרֶת. לֹא יֵשֵׂא אֶת מִפְּת

with first contact, the full penalty for illicit relations is imposed], irrespective of the nature of the relations [whether natural or unnatural].

- (3) The betrothal of a widow to a High Priest and of a divorced woman or *halutzah* to a common priest [since such betrothal is unlawful] removes from them the right to eat *terumah* [if they were the daughters of priests.] Rabbi Eliezer and Rabbi Shimon, however, declare them eligible [during the period of betrothal, so long as actual relations had not taken place. However, the *halachah* is that betrothal itself disqualifies]. If they became widows or were divorced after marriage they remain ineligible; [since, in the case of priests' daughters, marriage caused their permanent profanation]; if [they became widows or were divorced] after betrothal, they become eligible [even according to the first Tanna. Priests' daughters lose the privilege only during the period of betrothal. As soon as the betrothal period ends, either through death or divorce they may again eat *terumah*; and in the case of widowhood they may also marry a common priest].
- (4) A High Priest may not marry a widow (see Leviticus 21:14) whether she became a widow after a betrothal or after marriage. He shall not marry a *bogeret* [one over twelve years and six months of age]. Rabbi Eliezer and Rabbi Shimon permit him to marry one who is a *bogeret*, but he may not marry one who is

רַבְּנוּ עֻבְדִּיהַ מְבַרְטְנָא

נִקְט לֵיה, לְמַלְקֵי עֵלָה בְּהֵעֵרָאָה כַּגֹּמֵר בִּיאָה: ג מִן הָאֲרוּסִין לֹא יֵאָכְלוּ בְּתֵרוּמָה. מִפְּנֵי שְׁנֵתְקַדְּשָׁה קִידוּשֵׁי עֵבִירָה נִפְסָלָה מִתְרוּמָה דְּבֵית אֲבִיהָ אִם בַּת כֹּהֵן הִיא: רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי שְׁמַעוֹן מְכַשְׂרִין. עַד שֶׁתִּבְעַל וְתֵעָשָׂה חֻלּוּצָה, שְׁנֵאֲמַר (וַיִּקְרָא כֹּהֵן) וְלֹא יִחַלֵּל, שְׁנֵי חֻלּוּצִין אֶחָד לָהּ וְאֶחָד לְזֵרָעָהּ. וְלֵית הַלְּבָתָא כּוּוּתִיהוּ, אֲלֵא אִף מִן הָאֲרוּסִין לֹא יֵאָכְלוּ בְּתֵרוּמָה: נִתְאַרְמְלוּ אוֹ נִתְגַּרְשׁוּ. מִן הַכֹּהֲנִים הַלְּלוּ: מִן הַנְּשׂוּאִין פְּסוּלוֹת. דְּשׂוּיָה חֻלּוּצָה בְּבִיאָתָן: מִן הָאֲרוּסִין כְּשֵׁרוֹת. דִּאֲפִילוּ תֵּנָא קָמָא לֹא פְּסַל מִן הָאֲרוּסִין אֲלֵא בְּחִיָּהֶן, שְׁהִיא מִשְׁתַּמְרַת לְבִיאָה פְּסוּלָה, אֲבָל מִתּוֹ לֹא: ד לֹא יֵשֵׂא אֶת הַבּוֹגֶרֶת.

wounded [a *mukat etz*, i.e., one who lost her hymen as the result of a blow]. If he [a common priest] betrothed a widow, and was subsequently appointed High Priest, he may consummate the marriage. It once happened with Yehoshua ben Gamla that he betrothed Marta the daughter of Baytos [who was a widow], the king appointed him High Priest, and he, nevertheless, consummated the marriage. If a *shomeret yavam* became subject to a common priest who was subsequently appointed High Priest, [the latter,] though he already

עץ. ארס את האלמנה, ונתמנה להיות כהן גדול, יבנוס. ומעשה ביהושע בן גמלא שקדש את מרתא בת ביתוס, ומנהו המלך להיות כהן גדול, וכנסה. שומרת יבם שנפלה לפני כהן הדיוט, ונתמנה להיות כהן גדול, אף על פי שעשה בה מאמר, הרי זה לא יבנוס. כהן גדול שמת אחיו, חולץ ולא מיבם: ה כהן הדיוט לא ישא אילונית, אלא אם כן יש לו אשה ובנים. רבי יהודה אומר, אף על פי שיש לו אשה ובנים, לא ישא אילונית, שהיא זונה האמורה בתורה. וחכמים אומרים, אין זונה אלא גיורת ומשחררת ושנבעלה בעילת זנות: ו לא יבטל אדם מפרה ורביה, אלא אם כן יש לו ובנים. בית שמאי אומרים, שני

addressed to her a *ma'amar* [the equivalent of betrothal by *yibum*, he] must not consummate the marriage. A High Priest whose brother died [without issue] must submit to *halitzah* and may not contract the levirate marriage [his sister-in-law, being a widow, is forbidden to him].

(5) A common priest [or anyone else] may not marry a woman incapable of procreation [*ailonit*], unless he already had a wife or children [because propagation is a duty]. Rabbi Yehudah said: Even though he [a priest] has a wife and children, he may not marry an *ailonit*, since such [a woman, whom one marries for the gratification of one's passions, and not for propagation, is included in the term of] “harlot” mentioned in the Torah (see Leviticus 21:7). But the Sages say: The term “harlot” implies only a female convert, a freed maidservant, and one who engaged in a forbidden union.

(6) A man shall not abstain from the performance of the duty of being fruitful and multiplying, unless he already has children. [As to the number], the School of

רבנו עובדיה מברטנורא

דכתיב (שם) והוא אשה בבתוליה יקח, פרט לבוגרת שכלו בתוליה: רבי אלעזר ורבי שמעון מבשריין. ולית הלכתא כוותייהו: ה כהן הדיוט לא ישא אילונית וכו'. והוא הדין לישראל. ולא נקט כהן אלא משום פלוגתא דרבי יהודה דאמר דכהן אפילו יש לו אשה ובנים לא ישא אילונית, מה שאין כן בישראל. ואין הלכה כר' יהודה: ושנבעלה בעילת זנות. כגון חייבי לאוין או חייבי

Shammai ruled: Two males, and the School of Hillel ruled: A male and a female, for it is stated in Scripture, "Male and female He created them." (Genesis 5:2) If a man took a wife and lived with her for ten years and she bore no child, he may not abstain [any longer from the duty of propagation, and he must take another wife]. If he divorced her, she is permitted to marry another, and the second husband may also live with her [no more than] ten years [if she had no issue from him either]. If she miscarried, [the period of ten years] is reckoned from the time of her miscarriage. Men are commanded to fulfill the *mitzvah* of propagation, but not women. Rabbi Yohanan ben Beroka says, [both are commanded, because,] regarding both of them He said, "And God blessed **them** and said to **them**, Be fruitful and multiply" [thereby including both in the *mitzvah*].

רבנו עובדיה מברטנורא

עשה, וכל שכן חייבי כריתות ומיתות בין דין. אבל הבא על הפנויה לא עשאה זונה: ו' ב"ש אומרים שני זכרים. דילפינן ממשא שפירש מן האשה לאחר שנולדו לו שני זכרים: וב"ה אומרים זכר ונקיבה שנאמר זכר ונקיבה בראם. וממשה אין ראייה שעל פי הדבור עשה: ושהה עמה עשר שנים וכו'. כדאשכחן באברהם לאחר ששהה עשר שנים עם שרה ולא ילדה נשא הגר. וימים שישב עמה בחוצה לארץ לא עלו מן המנין, דלמא ישיבת חוץ לארץ גרמה. וכל הימים שהאיש או האשה חולים או חבושים בבית האסורים וכיוצא בזה מדברים שמונעים התשמיש אין עולין למנין עשר שנים: גירשה מותרת לינשא לאחר. דשמא לאו מינה הוי אלא מיניה. וכשהוא מגרשה נותן לה כתובתה אם טוענת דמיניה הוא שאינו יורה כחץ, ומטילין חרם עליה אם יודעת שהוא יורה כחץ וטוענת עליו טענת שקר: האישי מצווה על פריה ורביה ולא האשה. דכתיב (בראשית א) פרו ורבו וגו' וכבשה, וכבשה כתיב חסר וי', האישי שדרכו לכבוש את האשה הוא מצווה על פריה ורביה: רבי יוחנן בן ברוקא אומר וכו'. ולית הלכתא כותיה:

זכרים. ובית הלל אומרים, זכר ונקיבה, שנאמר, (בראשית ה) זכר ונקיבה בראם. נשא אשה, ושהה עמה עשר שנים, ולא ילדה, אינו רשאי לבטל. גרשה, מתרת לנשא לאחר. ורשאי השני לשהות עמה עשר שנים. ואם הפילה, מונה משעה שהפילה. האיש מצווה על פריה ורביה, אבל לא האשה. רבי יוחנן בן ברוקא אומר, על שניהם הוא אומר, (בראשית א) ויברך אתם אלהים ויאמר להם אלהים פרו ורבו: